

Ảnh hưởng của vốn trí tuệ đến cấu trúc tài chính: Cách tiếp cận theo phương pháp Bayes

Bùi Đan Thanh^(*) • Nguyễn Thị Thu Thảo

Ngày nhận bài: 25/02/2024 | Biên tập xong: 02/4/2024 | Duyệt đăng: 10/4/2024

TÓM TẮT: Nghiên cứu phân tích ảnh hưởng của vốn trí tuệ (VTT) đến cấu trúc tài chính (CTTC) của các ngân hàng thương mại cổ phần (NHTM cổ phần) Việt Nam trong thời gian 2012–2022 thông qua dữ liệu từ báo cáo tài chính kiểm toán hàng năm của 26 ngân hàng và phương pháp hồi quy tuyến tính Bayes. Kết quả nghiên cứu cho thấy, các biến có tác động ngược chiều đến CTTC là hiệu quả sử dụng vốn cấu trúc, hiệu quả sử dụng vốn con người, hiệu quả sử dụng vốn quan hệ, khả năng sinh lời và cấu trúc tài sản. Ngược lại, quy mô ngân hàng có tác động cùng chiều đến biến phụ thuộc. Nghiên cứu này không chỉ mang lại hiểu biết sâu sắc về VTT mà còn giúp ngân hàng đưa ra quyết định và chiến lược kinh doanh phù hợp để phát triển bền vững.

TỪ KHÓA: Vốn trí tuệ, cấu trúc tài chính, ngân hàng, Bayes, Việt Nam.

Mã phân loại JEL: C00, C01, G21.

1. Giới thiệu

Trong kỷ nguyên tri thức, công nghệ mới đã làm thay đổi cách sống và cách kinh doanh của một quốc gia. Là một tài sản vô hình, VTT (IC) là động lực tiềm năng cho khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp và tăng trưởng. Đối với nguồn lực, IC được coi là có giá trị, khan hiếm và không thể thay thế. Ngành ngân hàng, thông qua việc huy động vốn và cung cấp các khoản vay, tạo nên sự khác biệt đáng kể so với ngành nông nghiệp hay sản xuất, khi mà sản phẩm cuối cùng là các mặt hàng có thể chạm vào được. Thêm vào đó, ngành ngân hàng cũng nhờ vào việc tập trung vào cung cấp dịch vụ tài chính, trở thành điển hình cho

việc nghiên cứu VTT, một lĩnh vực đòi hỏi sự hiểu biết sâu sắc về tri thức (Al-Musali & Ismail, 2014). Quản lý rủi ro và cung cấp dịch vụ một cách nhanh chóng, chính xác yêu cầu ngân hàng có đội ngũ lao động có kiến thức và kinh nghiệm, đảm bảo quá trình cho vay diễn ra suôn sẻ. Do đó, VTT trở thành yếu tố then chốt trong việc duy trì khả năng cạnh tranh của ngân hàng.

^(*) **Bùi Đan Thanh** - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM, 36 Tôn Thất Đạm, Phường Nguyễn Thái Bình, Quận 1, Thành phố Thủ Đức; **Email:** thanhbd@hub.edu.vn.